

Wybrane aspekty badań miejskiego ruchu rekreacyjnego (II) Ruch rekreacyjny w Krakowie

Utworzono: wtorek, 06, listopad 2012 08:29 Mariusz Dudek

W Krakowie jak i w innych polskich miastach obserwuje się coraz większe zainteresowanie rekreacją oraz związanym z tym ruchem mieszkańców. Jako obszary badawcze wybrano Zakrzówek [1,4], który zlokalizowany jest pomiędzy osiedlami Podwawelskim (powstałym w latach 70. XX wieku) oraz Ruczaj (które zaczęto budować w latach 80. ubiegłego wieku, ale intensywna zabudowa nastąpiła w ostatnich latach). Dodatkowo w ostatnich latach w jego sąsiedztwie powstają kolejne obiekty III Kampusu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Obszar ten składa się z jeziora powstałego ze starego wyrobiska kopalni wapienia oraz okolicznych lasów i łąk. Wśród nich poprowadzona jest sieć ścieżek wykorzystywanych przez spacerowiczów, biegaczy i rowerzystów.

Badania zachowań komunikacyjnych na terenie Zakrzówka [1] przeprowadzane były w dwóch okresach: trwania roku szkolnego (wiosna) oraz wakacji letnich. Podstawową różnicą były formy rekreacji: w okresie roku szkolnego dominowały spacer (43% ankietowanych), leżakowanie (31%) oraz jazda na rowerze (22%). W okresie wakacji najczęstszą formą spędzania czasu były natomiast leżakowanie (59% ankietowanych), jazda na rowerze (27%), a spacer wybierało zdecydowanie mniej osób (12%). W tych dwóch rozpatrywanych okresach różnił się także dość istotnie podział zadań przewozowych. W okresie trwania roku szkolnego transport zbiorowy wybierało 37% respondentów, samochód 26%, rower 23%, a pieszo przybyło 14% osób. W czasie wakacji transportem zbiorowym przybyło 41% ankietowanych, samochodem tylko 9% (spadek o $\frac{2}{3}$), rowerem - 28% (wzrost o $\frac{1}{4}$), a pieszo aż 22% (wzrost o ponad $\frac{2}{3}$). Tak istotne zmiany można wyjaśnić tym, że na Zakrzówku spędza część wakacji młodzież z sąsiadujących z nim osiedli mieszkaniowych.

Drugim analizowanym obszarem rekreacyjnym był Park Lotników Polskich [6] położony na terenach zielonych pomiędzy dzielnicami Dąbie oraz Czyżyny. W jego

Wybrane aspekty badań miejskiego ruchu rekreacyjnego (II) Ruch rekreacyjny w Krakowie

Utworzono: wtorek, 06, listopad 2012 08:29 Mariusz Dudek

bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się Akademia Wychowania Fizycznego oraz obiekty Politechniki Krakowskiej, a obecnie powstaje hala widowiskowo-sportowa. Od kilku lat w części parku funkcjonuje Ogród Doświadczeń – obszar, gdzie na wolnym powietrzu można przeprowadzić różne eksperymenty i doświadczenia fizyczne. Teren Parku Lotników Polskich ma formę zieleni urządzonej – wśród zieleni wytyczone są ścieżki wykorzystywane zarówno przez pieszych czy biegaczy, ale również przez rowerzystów.

W przypadku Parku Lotników Polskich badania [6] zostały przeprowadzone jesienią osobno w dni robocze i oddzielnie w dni weekendowe. Na ich podstawie można stwierdzić istotną różnicę w formie spędzania czasu na terenie Parku. W ciągu dni roboczych dominowało uprawianie sportu (37% ankietowanych), spacer – 24%, spacer z dzieckiem – 11%, spotkanie ze znajomymi – 11% oraz edukacja (pobyt w Ogrodzie Doświadczeń) – 13%. W weekendy natomiast najczęstszą formą spędzania czasu był spacer – 33% respondentów (wzrost o $\frac{3}{8}$ w porównaniu z dniem roboczym), następnie spotkanie ze znajomymi – 23% (dwukrotny wzrost), spacer z dzieckiem – 20% (także prawie dwukrotny wzrost). Sport w weekendy uprawiało tylko 18% (spadek o połowę w porównaniu z dniem roboczym), natomiast Ogród Doświadczeń (edukacja) – wybrało 9% badanych. Różnice stwierdzono również odnośnie podziału zadań przewozowych. W dni robocze respondenci docierali do Parku Lotników Polskich najczęściej pieszo – 36% badanych oraz transportem zbiorowym – 29%. Samochód wybrało tylko 21% ankietowanych, natomiast rower ewentualnie rolki 14%. W dni wolne od pracy dominującym sposobem dotarcia do Parku był samochód – 45% ankietowanych (dwukrotny wzrost), natomiast mniejszym zainteresowaniem cieszył się transport zbiorowy – 20% (spadek o $\frac{1}{3}$). W przypadku ruchu pieszego oraz rowerowego nie stwierdzono istnych różnic i ich udziały wyniosły odpowiednio – 20 i 15%.

Na terenie Parku Lotników Polskich przeprowadzono również analizę czynników zniechęcających do korzystania z transportu zbiorowego przy dojazdach do tego obszaru. W dni robocze jako jej podstawową wadę wskazywano brak bezpośredniości połączeń (39% respondentów) oraz niską wygodę (19%). W weekendy natomiast jako przyczynę rezygnacji z transportu zbiorowego wskazywano niską wygodę (42% wskazań), a brak bezpośredniości miał już mniejsze znaczenie (17%), co jest wielce zastanawiające, gdyż układ linii nie uległ wówczas zmianie. W dni wolne od pracy wśród odpowiedzi respondentów pojawił się nowy czynnik jaki jest „wysoki koszt podróży” (13%). Może to wynikać z braku rozpropagowania tzw. biletu rodzinnego weekendowego i szacowania kosztu przejazdu rodziny na podstawie normalnej taryfy, co znacznie podwyższa koszty przejazdu transportem zbiorowym. Brak zróżnicowania odpowiedzi pomiędzy dniami roboczymi oraz weekendami zaobserwowano w przypadku pozostałych rozpatrywanych czynników, do których można zaliczyć „niską prędkość” (6% wskazań), „niską częstotliwość” (3%) oraz „niską dostępność” (2%).

Mariusz Dudek

Politechnika Krakowska

Wybrane aspekty badań miejskiego ruchu rekreacyjnego (II) Ruch rekreacyjny w Krakowie

Utworzono: wtorek, 06, listopad 2012 08:29 Mariusz Dudek

Instytut Inżynierii Drogowej i Kolejowej

Spis literatury zawiera część trzecia publikacji.